

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: 26P/37/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3124203199
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 03. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Balalová
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2024:3124203199.1

Uznesenie

26P/37/2024

Okresný súd Trenčín vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. B., nar. XX.XX.XXXX, v konaní zastúpenej kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín, dieťa rodičov: matky A. C., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. E. XXX, a otca D. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. E. XXX, o návrhu navrhovateľky D. E., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C., X. XXXX XX, na nariadenie neodkladného opatrenia takto

rozhodol:

26P/37/2024

I. N a r i a d ť u j e s a nasledovné neodkladné opatrenie:

- „Maloletá A. B., nar. XX.XX.XXXX sa ponecháva v dočasnej osobnej starostlivosti navrhovateľky D. E., nar. XX.XX.XXXX.
- Matka dieťaťa je povinná platiť na výživu mal. A. sumu vo výške 30% zo životného minima na nezaopatrované nepľnoleté dieťa mesačne, ktorú sumu je povinná poukazovať na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín, vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred.
- Otec dieťaťa je povinný platiť na výživu mal. A. sumu vo výške 30% zo životného minima na nezaopatrované nepľnoleté dieťa mesačne, ktorú sumu je povinný poukazovať na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín, vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred.“

II. Navrhovateľke D. E. sa ukladá v lehote 30 dní od právoplatnosti tohto uznesenia podať návrh vo veci samej – zverenia maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti.

III. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľka svojim návrhom žiadala, aby súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým jej zverí maloletú A. B. dočasne do osobnej starostlivosti. Uviedla, že je teta maloletej. Maloletá A. spolu s jej bratom F. C. boli rodičom odobratí sociálnym úradom dňa 08.12.2023, nakoľko žili v nevyhovujúcich podmienkach a ich matka bola pod vplyvom alkoholu. Do dnešného dňa sa nachádzajú obidve deti u nej. Poukázala, že musí riešiť veci ohľadne škôlky, pri ktorých riešení má problémy, nakoľko nie je zákonný zástupca mal. A..

2. Pre účely rozhodnutia o neodkladnom opatrení sa súd oboznámil so správou zo šetrenia kolízneho opatrovníka zo dňa 19.02.2024, s lekárskou správou D. D. B. zo dňa 11.01.2024, so správou Okresného riaditeľstva PZ Trenčín zo dňa 07.01.2024, lustráciami v Registri obyvateľov, odpisom z registra trestov

pre navrhovateľku, lustráciami v Sociálnej poisťovni ako aj s ďalším obsahom spisu tunajšieho súdu sp. zn. 26P/37/2024 a zistil nasledovný skutkový a skutočný stav:

3. Maloletá A. má 4 roky a pochádza z mimomanželského vzťahu svojich rodičov. Od 08.12.2023 žije u navrhovateľky. Navštevuje Materskú školu D. C. v C..

4. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín (ďalej len „kolízny opatrovník“) zo dňa 19.02.2024 vyplynulo, že rodina je v evidencii úradu od roku 2009. Dňa 09.02.2024 vykonal kolízny opatrovník pohovor s navrhovateľkou, ktorá sa vyjadrila, že na podanom návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia trvá. Ďalej uviedla, že rodičia dieťaťa neprejavujú záujem o kontaktovanie či stretnutie s maloletým dieťaťom, finančne neprispievajú na starostlivosť o dieťa. Poukazovala na to, že lekári s ňou nechcú komunikovať ohľadne maloletého dieťa, nakoľko nie je jeho zákonný zástupca. Verbalizovala, že keby matka prišla sama a nejavila by známky požitia alkoholu, tak by nemala problém umožniť jej styk s maloletou. Uskutočnený bol aj pohovor s matkou dieťaťa, ktorá uviedla, že súhlasí s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia do času, pokiaľ jej situácia bude zlepšená a bude vedieť zabezpečiť starostlivosť o jej deti. Chcela by, aby súd nariadil jej stretávanie sa s maloletými deťmi, nakoľko pani E. jej neumožňuje sa s nimi stretávať. Naposledy bola s maloletou v januári 2024. Otec maloletej uviedol, že s návrhom navrhovateľky na nariadenie neodkladného opatrenia súhlasí, ale v riadnom konaní s návrhom súhlasiť nebude, nakoľko jeho situácia bude zlepšená a bude vedieť poskytnúť starostlivosť mal. deťom. Zatiaľ nemajú s matkou dieťaťa bývanie, bývajú u kamaráta na G. v C.. Prešetrením pomerov kolízny opatrovník zistil, že navrhovateľka žije v štvorizbovom byte, kde má mal. A. zabezpečené vhodné a bezpečné prostredie pre jej zdravý vývin a kde býva aj jej brat mal. F. C. a dve deti navrhovateľky. Zamestnaná je ako SZČO kadernička v C.. Z rozhovoru kolízneho opatrovníka s matkou mal. A. zo dňa 02.02.2024 vyplynulo, že v súčasnosti sa zdržiava s otcom dieťaťa u jeho kamaráta na ulici G. v C.. Aktuálne nemá zabezpečené stabilné bývanie. Od 11.01.2024 navštevuje ambulanciu D. B. za účelom ambulantnej liečby závislosti na alkohole. Predložila aj lekársku správu s tým, že súhlasila, že bude táto založená do súdneho spisu. Aktuálne je nezamestnaná. Otec dieťaťa pri rozhovore s kolíznym opatrovníkom dňa 02.02.2024 uviedol, že nepije, pretože pracuje, máva aj pohotovosť a nemôže si dovoliť piť. K D. B. nechodí, lebo to nepotrebuje. Poprel, že by 05.12.2023 fyzicky napadol matku mal. A.. Zo záveru správy kolízneho opatrovníka vyplynulo, že obaja rodičia súhlasia s návrhom do doby vytýčenia riadneho konania. Poukázal na skutočnosť, že matka ani otec nemajú zabezpečené stabilné bývanie. Matka je aktuálne nezamestnaná a zároveň u nej existuje podozrenie z požívania alkoholických nápojov. Vzhľadom na uvedené je podľa kolízneho opatrovníka v najlepšom záujme mal. A. zabezpečiť jej vhodné a bezpečné prostredie do času, kým si rodičia neupravia pomery v súlade so zabezpečovaním riadnej starostlivosti o maloletú.

5. Z úradnej činnosti súdu bolo ďalej zistené, že na Okresnom súde Trenčín je pod sp.zn. 31P/186/2023 vedené konanie o návrhu navrhovateľky na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiada, aby súd dočasne zveril do jej náhradnej osobnej starostlivosti mal. F. C.. V návrhu uviedla, že je tetou mal. F., ktorému poskytuje starostlivosť od 08.12.2023, kedy bola matka pod vplyvom alkoholu. Ďalej uviedla, že aktuálne poskytuje starostlivosť aj mal. A., ktorá je sestrou mal. F. C..

6. Z odpisu registra trestov bolo zistené, že navrhovateľka nemá žiadny záznam v registri trestov GP SR.

7. O predpokladoch pre nariadenie neodkladného opatrenia a jeho dôsledkoch platia ustanovenia § 324 -328 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“).

8. Podľa § 2 ods.1, 2 CMP (z.č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok) na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej len "účastník") a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

9. Podľa § 324 ods.1, 2 CSP (z. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok) pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie. Na konanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je príslušný okresný súd.

10. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

11. Podľa § 367 ods. 1 CMP neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

12. Podľa § 336 ods. 1, 3 CSP, ak súd nariadi neodkladné opatrenie pred začatím konania, môže vo výroku uznesenia uložiť navrhovateľovi povinnosť podať v určitej lehote žalobu vo veci samej. Súd túto povinnosť neuloží najmä vtedy, ak je predpoklad, že neodkladným opatrením možno dosiahnuť trvalú úpravu pomerov medzi stranami. Súd aj bez návrhu uznesenie o neodkladnom opatrení zruší, ak žaloba nebola v lehote podaná.

13. Podľa § 366 Civilného mimosporového poriadku neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

14. Podľa § 44 ods. 1 až 4 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o rodine“), náhradnou starostlivosťou je viacero osobitne usporiadaných, na seba nadväzujúcich a vzájomne sa podmieňujúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť. Náhradná starostlivosť, na ktorej základe vznikajú vzťahy medzi maloletým dieťaťom a inou osobou, môže vzniknúť len rozhodnutím súdu a jej obsah tvoria práva a povinnosti vymedzené zákonom alebo súdnym rozhodnutím. Náhradnou starostlivosťou je a) zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby než rodiča (ďalej len "náhradná osobná starostlivosť"), b) pestúnska starostlivosť a c) ústavná starostlivosť. Súd pri rozhodovaní o tom, ktorý zo spôsobov náhradnej starostlivosti zvolí, vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa.

15. Podľa § 45 ods. 1 prvá a druhá veta zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o rodine“), ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa.

16. Podľa § 45 ods. 8 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa. Ak je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti podľa odseku 2 druhej vety osobe, ktorá nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, súd povinnému uloží povinnosť, aby výživné poukazoval tejto osobe; úrad práce, sociálnych vecí a rodiny nemá v tomto prípade právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa. Po dovŕšení plnoletosti dieťaťa, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu.

17. Podľa § 62 ods. 1,3 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

18. Neodkladné opatrenie spravidla nie je konečné rozhodnutie. Pred začatím konania alebo po jeho začatí môže súd nariadiť neodkladné opatrenie, ak je potrebné, aby boli dočasne upravené pomery účastníkov, alebo ak je obava, že výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený a za predpokladu naliehavosti požadovanej úpravy, ktorá vyžaduje okamžitý zásah súdu. Účelom neodkladných opatrení je rýchlo a pružne riešiť takú situáciu, keď je potrebný okamžitý zásah súdu a rýchla, i keď dočasná úprava právnych (nielen faktických) pomerov účastníkov. Neodkladné opatrenie neprejudikuje práva

a záujmy účastníkov. Na nariadenie neodkladného opatrenia je nutné, aby sa aspoň osvedčila danosť práva a aby neboli vážnejšie pochybnosti o potrebe neodkladnej úpravy. Predpokladom jeho nariadenia je teda existencia tak naliehavej potreby operatívneho zákroku, ktorá neznesie odklad a nie je možné ju vyriešiť až rozhodnutím vo veci samej, pričom je potrebné vždy prihliadať na záujem maloletého dieťaťa.

19. V danom prípade možno konštatovať, že navrhovateľka osvedčila právny záujem na tomto rozhodnutí, ako i skutočnosť, že právne vzťahy účastníkov si vyžadujú dočasnú úpravu, ktorá neznesie odklad. Maloletá A. sa od 08.12.2023 nachádza v osobnej starostlivosti navrhovateľky, ktorá je jej tetou, potom, čo bola v rovnaký deň matka maloletej pod vplyvom alkoholu. Navrhovateľka zabezpečuje riadnu starostlivosť o maloletú po všetkých stránkach. Má u nej vhodné podmienky na zdravý vývin, riadne navštevuje materskú školu. Rovnako zabezpečuje starostlivosť aj o brata maloletej F. C.. Rodičia mal. A. nemajú na starostlivosť o maloletú vytvorené bytové podmienky. Matka dieťaťa je nezamestnaná, má aj zdravotné problémy, čo mal súd za osvedčené z vyjadrenia matky, ako aj z lekárskej správy D. B., z ktorej vyplynulo, že matka má problémy s užívaním alkoholu. Obaja rodičia mal. A. súhlasili s dočasným zverením maloletej do osobnej starostlivosti navrhovateľky a to do doby, kým si neupraví pomery a nevytvorí si vhodné podmienky na starostlivosť o maloletú. Vzhľadom na takto osvedčené skutočnosti súd dospel k záveru, že v danom prípade boli splnené podmienky pre neodkladný zásah súdu do úpravy pomerov mal. A. a je v najlepšom záujme maloletej, aby bola dočasne ponechaná v osobnej starostlivosti navrhovateľky. Obaja rodičia pri šetrení kolíznych opatrovníkom uvádzali, že chcú, aby bol upravený ich styk s mal. A., avšak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia na úpravu styku tunajšiemu súdu doručený nebol. Vzhľadom k tomu súd o úprave styku nerozhodoval.

20. Keďže súd vyhovel návrhu a nariadil neodkladné opatrenie, ktorým dočasne ponechal maloletú A. v starostlivosti navrhovateľky, súčasne neodkladným opatrením upravil aj vyživovaciu povinnosť matky a otca k maloletemu dieťaťu, ktorá je ich zákonnou povinnosťou podľa ustanovenia § 62 Zákona o rodine a ktorej sa rodičia nemôžu zbaviť. V konaní o nariadenie neodkladného opatrenia nebolo osvedčené, že by rodičia maloletej prispievali navrhovateľke na výživu mal. A.. Súd preto v súlade s ustanovením § 366 CMP nariadil každému z rodičov neodkladným opatrením platiť na maloleté dieťa výživné v minimálnej výške, ktorú predstavuje 30% sumy zo životného minima na nezaopatrené maloleté dieťa podľa zákona č. 601/2003 Z.z. Súd v súlade s § 45 ods. 8 Zákona o rodine uložil matke a otcovi detí povinnosť vyživovaciu povinnosť plniť na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín.

21. V danej veci bol podaný len návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, pričom návrh vo veci samej podaný nebol. Súd preto uložil navrhovateľke povinnosť, aby v lehote 30 dní od právoplatnosti tohto neodkladného opatrenia podala návrh vo veci samej - návrh na zverenie mal. A. do náhradnej osobnej starostlivosti. Súd zároveň navrhovateľku poučuje v súlade s vyššie citovaným zákonným ustanovením, že v prípade, ak navrhovateľka návrh vo veci samej v uvedenej lehote nepodá, súd aj bez návrhu toto neodkladné opatrenie zruší.

22. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

26P/37/2024

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Žiline (§ 357 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, uvedenie spisovej značky) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie v zmysle § 365 ods.1 CSP možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolať možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§ 62 ods. 1 CMP).

Odvolať dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Toto neodkladné opatrenie je v časti odovzdania maloletého dieťaťa do starostlivosti navrhovateľky vykonateľné, len čo bolo vyhotovené (§ 367 ods. 4 CMP).

V časti určenia vyživovacej povinnosti je neodkladné opatrenie vykonateľné doručením (§ 332 ods. 1 CSP).

Podľa štvrtej časti CMP sa postupuje pri výkone rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému. Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia (§ 376 ods. 1 CMP). Na výkon rozhodnutia vo veciach maloletých je miestne príslušný súd, v ktorého obvode má maloletý bydlisko určené dohodou rodičov alebo iným zákonným spôsobom (§ 371 ods. 1 CMP).